

اڱام بهارو - اڱام تيدق براڱام

مانسي تادافه هيدوف دغن تيدق براڱام اتو بر كفر چيان

اورغيغ تله منيغكلكن اڱام ييغ كمدنين تله منماكن ديرين تيدق براڱام ايت فد حقيقتن بوكنله ميوغ اڱام تنافي مهنستي اڱمان ييغ لام دغن اڱام بهارو ييغ نمان اڱام تيدق براڱام.

(اوله منتري اڱام اندونيسيا كيأي حاج عبدالواحد هاشم)

(دفتيق دري مجله بينتغ، ميدان)

دهولو تله دلميو تكن دان داليركن كاره فرلومبان ييغ صيحه . نيلي ديري مانسي كيا بئكن دهولون داوكر دغن رات دان دنتوكن رنده تيغكين منوره كسهگوفن دان كگونانن؛ دان ايتفون منبه عاشيق اورغ انتوه فرلومبان مشجر كسمفرنان.

سو ميوغ دغن اوتقش

سموا حال يفترسبوه برجالن دغن بايك دان ترا تور كران سكلين مانسي توندوه فد ييغ مغانور . مريك مهاكوي بهوا داتس مريك سموان اددي ييغ ساتو ييغ مغانور؛ دان مريك سوك توندوه كغد اتوران ۲ يغبواوه اتو دنتوكن اوليهن (فغانور) هان سان كانصافن كغد ادا ن مها فغانور ايت تيدق برجالن تروس اوليهكران مانسي يفتله مراس سمفرن كغنداينن تله سوميوغ دغن مېشك ديرين مغوياي تناك يغبسريغ تيدق برباس . جك فراسان اتو لغكه سوميوغ ايت دتوچوكن سلاين درفد عالم مانسي ماسيه بوله دهارف اكن كسداهن ييغ بايك تنافي لغكه سوميوغ ايت دتوچوكن كغد سسام مانسي دغن جالن "مندیواكن" اوتق دان فيكرانن سندريري تراوتمان ترهادق كغد سسامن مانسي . اي مېشك بهوا سموا حال كهيدوفن بوله دفتهكن دغن اوتقن؛ دان فركتان كوسغ جوا اورغيغ مغانن اوتق مانسي اد مغوياي باتس اتو سمفادن ييغ تادافه دلالوهين . اڱام دان كفرچيان ييغ مبري باتسن كغد اوتق دغن چارا ديم ۲ تله دتولقن؛ فد ظاهرن ميمغ اي تيدق منولقن كران سگن دان مالو اكنتنافي ددالم باطن

مانسي فد ماس اين سدغ مهندافي سوات ساعه ييغ سوليه بنر . مانسي يهدجاديكن الله سبحانه وتعالی ددالم كادان بنتوه ييغ سبايك ۲ فد ماس اين تله براوبه منجادي مانسي يغلان درفد دهولو . اي دجاديكن الله ددالم كادان دان بنتوه ييغ سبايك ۲؛ اي تيدق ديري سايف يهدافه دكوناكنن تر ييغ سفرت بوروغ تنافي اي ديري اوتق ييغ منجاديكن اي بوله تر ييغ لبه چفه دان لبه تيغكي درفد بوروغ ايت بهكن ددالم فنوناغن ايت اي تيدق مستحق برسوسه فايه ممتكن ديري .

دي تيدق ديري فارو ۲ سفرت ايكن دان كران ايت اي تيدق دافه هيدوف ددالم اير؛ تنافي اي ديري اوله الله تناك اوتق ييغ مبوليهكن اي ميلم لبه چفه دان لبه قواوه درفد ايكن . اي ديري جوگك كاكوي ييغ ساعه لبه جك دبنديغن دغن كاكوي كودا؛ تنافي اوتقن فميرين الله ايت مبوليهكن اي منجافي كچفانن يغلنه درس درفد لاري كودا .

دغن دمكين مك دغن اوتقن ايت مانسي تله معموركن دنيا؛ سموان بين ييغ برة تله دجاديكنن ريغن؛ سموا جارق ييغ جاوه منجادي دكه؛ دان سموا كفرلوان هيدوف تله داوبهن درفد كفايهن منجادي كسناغن . كهيدوفن يغد هولون سدرهان تله ديواتن برماچم ۲ اڱام سفاي منبه نعمة دان كايلوقكن . فرهويغن ايتارا سسام مانسي يغد هولون تيدق ترنتمو تله دادكن فراتوران دان كياسان . كياسان برموسهن ۲ يهدداسركن كنجين سفرت

ای منولق . ای منولق اکام دان کفرچیان کران ای
مبری باتسن انتارا فیکران یغ صیحه دان هوا نفسو .
ای سی مأنسی تله بمبواغ فرکتان فلانور (اهل فیکر
فرنجیس) : « افیل سسورغ ممفویای کیجقستان
مک هوا نفسون اکن ممبتو مغواتکن اوتقن دان
افیل کیجقستان ایت تیدق اد لاکھی مک اوتقن
اکن ممبتو هوا نفسون . »

ای بمبواغ فرکتان ، «فلانور» ایت کران ترله
دهولو تله اد کفوتسن کات ددالم هاتین بهواساغه
بره باکین منیگلکن هوا نفسو میگووه کینارن . دغن
ترتولقن اکام دان کفرچیان ایت ددالم کبابقکن
فرکارا مک ترچابوتله باتس انتارا بواهفیکران یغ
صیحه دان هوا نفسو . اورغ لاین یغ سسگوهن تیدق
لاین درقد سوداران سسام مأنسی تله دغدغن سفرت
موسه . دالم هاتی کچیلن ای مگاکو کینارن بهوا
مریکیت ادهاله سوداران سسام مخلوق تنافی هوا
نفسون تله منجادیکن ممبوت تولی . فرلومبان ۲ تله
مولای - جک دهولون فرلومبان ایت صیحه باکی
منجافی کسمفرنان هیدوف تنافی سکارغ فرلومبان
ایت تیدق صیحه لاکھی دان توجوانن فون تیدق لاکھی
کفد کسمفرنان هیدوف سسام مأنسی اکتتافی ای
منجاری کمنان باکی فایده دیرین سندیری سرت
کولغن .

بر لومبا۲ معجب کمنان

باکی منجافی کمنان ایت ای تیدق مغاندهکن
لاکھی ادکه ای اکن ممبوه اتو ممانیکن سوداران سسام
مأنسی اتو تیدق . بهکن دسبالیک ممبوه سوداران ایت ،
اورغ کتیک ، یایت مریک تیدق منجادی لاون اتو
کاون تله ترایکوه منجادی قربان بهکن قربان کفد
اورغیغ کتیک این لبه بسر دان لبه بابق . ای
مگکوناکن سگل تناک اوتق باکی میفکن اله کلفکافن
فرغ ملاون سوداران یغ دغدغن منجادی موسهن .
سنجات ۲ یغلولم فرنه دخیالکن اوله فمابوه ماده تله
دبوات دان ستله دافه سنجات یغ دهشه فناغن لالو
دچوب منجاری سنجات یغلبه هیبه لاکھی .
دالم فغراغن یغلالو سیجی بوم تله ملتوف دان

مهربانکن 250,000 اورغ تنافی سکارغ دغدغ جاوه
درقد ممواسکن . باکی اوسهان دلافن دبدیقن ،
فغتهوان دان اد بیخه فرتوبهن بشا۲ برساتو تله منتوکن
فیاکم یغدا تاران : « اولیهکران فغراغن ایت بیستن
مولای تومبوه دری دالم اوتق مأنسی مک سندي ۲
مفرتانهکن فردامین هاروس دنانم قد اوتق مأنسی
قول . »

روفان فیاکم یغ مروفاکن سمبوین ایت تیدق
برافوی لاکھی منان ککچامن مأنسی ستله ای
سندیری مغهکه دیندیغ باتس انتارا بواهفیکران
صیحه (کینارن) دان هوا نفسو . مأنسی فملیهر
فرسوداران دهولو ایت براوه منجادی مأنسی فنجاری
کمنان . دافتکه مأنسی فنجاری کمنان ایت باک
منجادی مأنسی فملیهر فرسوداران ستله ای
دغفاروهی اوله سیکف سومبوغ ایت؟ دالم فرکارا
این روایه سهاج یهاکن منتوکن کلق .

ماریله کیت لیهه اکن ترجادیکه اتو تیدق کفد
مأنسی سناکی فرمان الله ددالم القران یغ مقصودن :
« سسگوهن مثال هیدوف ددنیا سفرت ایر هوچن
یغ کامی تورنکن دری لاغیه لالو مغهیدوفکن
تومبوهن ۳ دبومی یغ منجادی مکانن مأنسی دان
حیوان هکک افیل بومی تله مغمبکن کایندهان
دغن تنامن ۲۲ (کجنتیقکن) هکک فندودقن (مأنسی)
مبک بهوا ای بزکواس متیق بواغن هکک فد
کتیک ایتوله داتغ حکوم (فرنته) کامی فد ماس
مالم اتو فون سیغ مک کامی جادیکن بومی ایت فادغ
زندوس تیدق سفرت سمالم لاکھی . دمکینه کامی
منرککن آیات ۲ کامی کفد قوم یغ سوک میکرکن . »
- (سورة یونس آیه 24) .

همیگه دغن اکام

دمکینه حالن مأنسی فد ماس این . سوات کادان
یغ هاروس منجادی فرهاتین مأنسی اندونسیا .
تیدق برکچیان مأنسی یغله منجادیکن اکام دان
کفرچیان ایت سقدر انتوه فیهکه دان فناریق باکی
منجاری کاون ددالم مغادف لاون ایت هندقله
منجادی فغاجران باکی مأنسی داندونسیا . مگکوناکن

تمغه ۲ کمبر دان فاتوغ نادى کوسلج مک هاتى
فنديت ايشون منجادي کوشغ قول دان اخرن اي
منجاري کمبر دان فاتوغ ۲ فميفين کيشکيتن فرنچيس
سفرت دنتون دانلاين ۲۱ باکي دکنتوغ دیکس تمغه
کمبر ۲ دان فاتوغ ۲ صليب نادى .

دغن اين يتاله بهوا اورغیغ منيفگلکن (مبواغ)
اکام دان نماکن دیرین تیدق براکام ایت فد حقیقتن
بوکنله بمبواغ اکام جک مگنتیکن اکمان یقلام دغن
یغ بهارو یغ نماان اکام تیدق براکام .

فیودهن ساي میرو کفد مانسي اندونيسيا خاصن
هندقله سودارا منجادي اورغیغ سسگوهن براکام
مشجانکن فرته ۲۲ دان منجاوهي لارغن ۲۲ دغن
ماسیغ ۲ مھیکوۂ کفرچیان دان کیفین .

استري

ایهانن بایک سدیا ترقتا
اف یغفاتوۂ بوله دفتتا
ان سبالیکن جاغن دجستا
ایتوله فراغي فیوشکن لتا

سٹیا کسوامي سنتیاس ترکالس
سکل فکرجان هندقله جلس سس
سکالي کالي جاغن چولس
سرت جاوهکن فعل فمالس

تومھوکن کاسیہ کسوامي تفة
تنشکن سوامي دسکلین تمغه
توتف رهسیان هغک رافة
توتجج کسناغن کامو مندافه

رونتونن چچیتا هندقله دصبر
راتاکن کحرمانن کمرتوا دان ایفر
رنچاغن یشمولیق جاغن دکوهر
راس نأسد فرلاهن دفافر

یقین کسوامي ککل دهاتي
یغمان ایلوق ایتوله ددکاتي
یغوروه جاوهکن هغک کماتي
یغبر اکام ایتوله توروتي .
هارون. دل. سیغافورا .

اکام باکي سسوات مقصود یغ تیدق دتوجوکن کفد
اره الله سبحانه وتعالی (کران الله) تیدق اکن
برمنغه بایک باکي یغ مگکوناکن اتو فون باکي
اورغیغ ترفیکه اولیون بیکن اکن مروسفکن دیرین
سندبری سفرت افي مباکر اورغیغ فرماین ۲ کنن .
باکي مانسي اندونيسيا هندقله منجادي ففاجران
بهوا کاغکانن منریما کننارن اتو منریما بواھفیکران
یغ صیحه برمعنی منشکن هوا نفسو ترهادف کفد
فیکران یغ صیحه . عاقبه ستروسن سفرت یغتله
دراس اوله مانسي دنیا ایاله تیمبولن صفة سومبوغ
ترهادف کفد کنتوان ۲ دان سمفادن ۲ یغتله ولتفکن
اوله الله سبحانه وتعالی . صفة یغدمکین این تله
مندوروغ مانسي منجاري کمناشن سسام مریک یغ دغن
خلاف دفتدغ سبکي موسه سده تننو کماھوان
مندافتکن کمناشن دمکین ایت اکن دبالس اوله
فیہق لاین دغن کماھوان یغ سام .

کیت هاروس مگکوناکن اجارن یغ فرنه دبنتفکن
اوله نبی محمد (ص): «الانسان یاخو الانسان احب
او کرھا» - مقصودن - «مانسي سسام مانسي ایت
برسودارا، بایک ای سوک اتو فون ای بنجی» . تیف ۲
سئورغ هندقله مندغ تیدق اد اورغیغ مروفاکن موسه .
یغدمکین این تیدق برمعنی بهوا مانسي هاروس مپره
سھاج کفد فریواتن دان کلاکوان اورغلاين دغن
سما۲۱۱ - فریواتن یغدمکین هندقله دفرایککي
دغن کیچجسنان . هان فنداغن دان فرنتاشن یغتله
مغوبه مانسي منجادي سربگالا کچیل دان سبغشان
ایت جاغتله دکوناکن .

اخرن هندقله دايفه بهوا منوره باوان مانسي
تأبوله هیدوف دغن تیدق مغوبای اکام اتو کفرچیان .
یغدمکین این تریوقتي دالم بھکیتن اورغ فرنچيس
یغبرلاکو اتس سئورغ فندیت . ای تله ترناریق دغن
دعايه ۲۴ انتي توهن یغدمیھکن اوله فغنجور ۲ فد
ماس ایت . کتیک تله ماسوق بتول ددالم هاتین بهوا
توهن ایت سبترن تیدق اد دان اکام ایت اداله
فرکتان یغ کوشغ جوا مک ایفون مولا برکرق
مبرسیهکن بیلیک کرجان درفد کمبر ۲ دان فاتوغ ۲
صلیب . تئافي کجادین ایت تیدق لام کران ستله